

Državni organi Crne Gore se žale međunarodnim institucijama zbog hidroelektrane Buk Bijela na reci Drini tvrdeći da će ta akumulacija možda negativno uticati na kanjon reke Tare.

HE Buk Bijela zajednički je projekat Srbije i Republike Srpske i njena izgradnja je planirana na reci Drini, na oko 11 km uzvodno od Foče u RS. Slobodan Ružić, energetski stručnjak i bivši zamenik ministra energetike Srbije, kaže za Kurir da je ta hidroelektrana od velikog energetskog značaja ne samo za ove dve zemlje već i za Crnu Goru.

- Akumulaciona hidroelektrana, koja ima sezonsku akumulaciju, skuplja vodu s proleća, u periodu kada je ima puno i čuva je za period od oktobra do aprila, kada je kod nas velika potražnja za električnom energijom i kada je ona na tržištu najskuplja. Izgradnja HE bi donela energetsku korist ne samo Srbiji i RS već i Crnoj Gori. Eliminirala bi se potreba za uvozom, kao i opasnost od restrikcija, a potrošači bi se snabdevali najjeftinijom mogućom energijom - zaključuje Ružić.

Međutim, nekoliko nevladinih organizacija, zajedno sa crnogorskim Grin hoomom i Ozonom, podnelo je žalbu Sekretarijatu ESPOO konvencije protiv BiH zbog kršenja i izbegavanja procedure o prekograničnoj proceni uticaja na životnu sredinu. Ekolozi iz Crne Gore žalili su se da prilikom pribavljanja ekoloških dozvola „nisu konsultovani nadležni organi Crne Gore“, što je naišlo na podršku i crnogorskog ministarstva održivog razvoja i turizma.

Nataša Kovačević, izvršna direktorka crnogorske NVO Grin hoom, jedne od organizacija koje su podnele žalbu, kaže za Kurir da je zahtev predat u nameri da se „preispita cela situacija, s obzirom na to da nije došlo do javne rasprave na prekograničnom nivou“.

- Naše ministarstvo održivog razvoja i turizma u nekoliko navrata je tražilo od BiH da im pošalju projekat i informacije u vezi sa ovim slučajem i dobili su odgovor da BiH smatra da su konsultacije, održane 2013, legitimne i da neće ponavljati postupak sedam godina kasnije. To je za nas kršenje ESPOO konvencije, jer je neophodno, s obzirom na protok vremena, ponovo uraditi ceo dokument strateške procene životne sredine - kaže Kovačevićeva. Misija Unesko, koja je 2018. posetila gradilište auto-puta, konstatovala je da su izgradnja mostova i eksploatacija, odlaganje šljunka i peska „ozbiljno devastirali korito reke Tare unutar zaštićenog područja“. Čak su i Evropski parlament i Evropska komisija tada tražili od crnogorskih vlasti hitno sprovođenje mera za saniranje devastacije.

Izvor: kurir.rs